

2011 - 5. ROČNÍK
SOBOTA 27.8.2011

KÁCOVSKÝ BĚH

Vítám Vás na pátém jubilejním ročníku akce **Kácovský běh**. Kácovský běh byl založen v roce 2007 a po čtyřech letech zůstává vitální a životaschopnou akcí. Je jednou z akcí, kterou zastřešuje Občanské sdružení pro obnovu a rozvoj Kácovska. Na start Kácovského běhu se během uplynulých čtyř let postavilo na 137 běžců hlavního závodu ze všech koutů naší republiky, někteří z nich do Kácova na běh přijíždějí opakovaně. Třetího ročníku se dokonce účastnili i dva běžci ze slovinského Ljutomeru a Kácovský běh se tak stal i během mezinárodním.

V den Kácovského běhu současně vždy z náměstí Kněžny Toskánské v Kácově probíhá i start historických vozidel **Veterán Rallye Posázaví**. Spojení obou akcí se osvědčilo a stalo se tak tradicí, která láká běžce, doprovod i diváky.

Kácovský běh dnes měří 19,3 km a to, čím může přilákat, je právě samotná trať vedoucí tímto malebným krajem s romantickými přírodními lokalitami, které závodníka přímo donutí být myslí i pohybem v těsném kontaktu s přírodou. Trať Kácovského běhu totiž probíhá oblastí s názvem „Český Smaragd“, který si tento mikroregion vysloužil svou jedinečnou polohou v zeleni, uprostřed lesů a je tedy opravdovým drahokamem české krajiny. Trať Kácovského běhu současně probíhá i místy značného historického významu a může tedy na principu zážitkové turistiky sloužit i jako naučná stezka. Metráž Kácovského běhu v jeho prvním ročníku byla 18 570 m, ve druhém ročníku činila 18 760 m a od třetího ročníku se ustálila na 19 312 metrech. Gratuluji všem kteří v tomto vytrvalostním běžeckém klání již obstáli a těm kteří se tuto vzdálenost teprve zdolat chystají – přeji na tomto pátém ročníku hodně sportovních úspěchů.

MUDr. Tomáš Chytka

Občerstvovací stanice

Na trati jsou 4 občerstvovací stanice- č. 1 a 4 – lesíček v polích za prvním stoupákem po červené turistické stezce od městyse Kácova (č.1) , zde současně po seběhnutí asfaltkou z Tichonic se běžci opět napojují na červenou turistickou trasu a vracejí se zpět do Kácova (č.4) , č.2 Mazourov, č.3 Kácovec.

OSOBNOSTI KÁCOVA

Rudolf Bächer (1856 – 1915)

8.1. 1856 se v rodině Bächerů v Kácově narodil syn Rudolf, jeden ze zakladatelů První české továrny na pluchy a hospodářské nářadí v Roudnici nad Labem, asi největší továrny na výrobu zemědělského nářadí v Rakousku-Uhersku. Vystudoval reálku v České Lípě. Když se s praxí obchodního cestujícího a prodejce zemědělských strojů vrhl na podnikání bylo mu dvacetdevět let. Později firmu zastupovali jeho synové: Jiří, Karel a Pavel.

Největšího úspěchu dosáhla firma na První jubilejní výstavě v Praze v r. 1891, kdy získala nové trhy v Rumunsku, Bulharsku, Alžír a Argentině, následovalo Turecko, Španělsko, Švédsko, Dánsko a další státy v Jižní Americe a Africe. Hlavní výrobní náplní byla zemědělská technika pro zpracování půdy a setí, zahrnující pluchy, kypřiče a secí stroje. Roku 1900 se podnik rozšířil o novou ocelárnu, v níž se začaly vyrábět i nárazníky pro vagony, tělesa pro lisy či ložiska, později orební tělesa pro motorové pluchy.

Přesné datum příchodu rodiny Bächerů do Kácova není známo. Uvádí se, že dům, ve kterém rodina sídlila, sloužil v době Anny Marie Františky Toskánské (1672 – 1741) jako konírna pro zámecké panstvo. Jazykovědci uvádějí, že samotné jméno Bächer pochází z německého Bacharach (historické město v Porýní). Podle historiků přišli Bächerové do Čech po vypovězení z Rakouska v r. 1670 Leopoldem I. Rod byl spojován se znamením kalicha, které si nechávali členové rodu tesat na hrob. Teprve ústava z roku 1867 umožnila židovským občanům nabývat pozemkového majetku.

V Kácově Bächerovi obývali nynější dům na adrese Nádražní č. 17 (bývalá školní jídelna) a podle zákona ho tedy mohli zakoupit nejdříve po roce 1867. V domě byl v přízemí obchod, který majitelé později pronajímali.

Byla zde nálevna, kde se prodávala z beček kořalka. Dnes je zde hospoda U Sedláka.

Bächerova továrna byla v dalších letech známa pod jménem ROSS a AGROZET. Prostředí továrny je v Čechách obecně známo – natáčel se zde film „Marečku, podejte mi pero!“, který proslul řadou výroků - např: „Chodí to výborně, ale nesejte to.“ Robotizované pracoviště, ve které se změní továrna ve filmu, ale ve skutečnosti v Roudnici nikdy nevzniklo.

Bernard Gebell (1838 – 1914)

Bernard Gebell (1838 – 1914), byl synem zámeckého lékaře v Kácově Františka Gebella. Pro ochotnické divadlo v Kácově vytvořil v roce 1863 oponu s dobovým zobrazením městečka. Opona malovaná klišovými barvami je o rozměrech 550 x 220 cm a navinovala se na válec.

MUDr. František Gebell (1808 – 1876) byl rodem Francouz, jenž vystudoval na jagellonské univerzitě v Krakově. Účastnil se vojenského tažení maršála J. J. Radeckého z Radče do Itálie (polní tažení v letech 1848 – 1849) jako vojenský lékař. Na zpáteční cestě se dostal do Kácova, kde také zůstal. Zde se zapojil do spolkového dění, působil jako předseda divadelního spolku a i jako čelný funkcionář hasičského spolku.

Bernard Gebell vystudoval reálku v Praze a pak přestoupil na hospodářskou školu. Pracoval jako hospodářský úředník na císařských panstvích v Buštěhradě, Jenči, Zákupch, České Lípě a v Kácově. Za svých studií v Praze navštěvoval některé malíře, hlavně Fr. Ženíška. V rodině lékaře Františka Gebella bylo hodně dětí (děti v této rodině dostávaly jméno podle toho jak šla abeceda: Antonín, Bernard, Cecílie, Daniel, Eduard, František, Georg), přesto řada z nich studovala v Praze. Studium na umělecké škole nebylo nejjistějším životním zajištěním. Proto asi malířství zůstalo pro Bernarda Gebella jen zálibou na celý život, zálibou, ve které nebyl odborně školen.

Z děl Bernarda Gebella je uváděn oltářní obraz Narození Páně, který namaloval v České Lípě. Pro kácovské ochotnické divadlo ještě namaloval dva postranní portály s popsím V. Hála a V. Vlčka, které se nedochovaly.

Bernard Gebell a Václav Vlček, rodák ze Střecheva a pozdější vydavatel časopisu Osvěta, se osobně velmi dobře znali. Ve svých vzpomínkách na gymnaziální léta z února 1856 V. Vlček uvádí, že se obě rodiny navštěvovaly a jejich děti spolu putovaly z Kácova do Prahy.

Bernard Gebell zemřel v Praze a je pochován v rodinném hrobě na hřbitově v Kácově. Místo je lokalizováno jako čtvrtý hrob u zdi vlevo od hlavního vchodu.

V Kácově si během času pořídili oponu novou a původní postupně putovala po okolních obcích. Velkou hrou náhod a zejména trvalým úsilím tehdejšího učitele Karla Hazuky se v roce 1954 vrátila z Polípes zpět do Kácova. Dílo bylo v r. 1955 restaurováno akademickým malířem Josefem Krčilem z Kutné Hory. Dnes je centrální část o rozměrech 175 cm x 395 cm vystavena v zasedací síni Obecního úřadu v Kácově.

Václav Sahule (1739)

Václav Sahule pocházel z rodiny kácovských řezníků. V roce 1739 byl obviněn z nešlechtné huby - z toho, že mluvil tak, že se to dotýkalo cti. Byl proto předvolán na radnici v Kácově do kanceláře. Kokrétně šlo o to, že šířil zprávy o panu Popovském, že je záletník. Protože však na radnici nic takového nemohl dokázat, musel nad ním být vynesena trest. Za výkon rozsudku se ale muselo platit z obecní pokladny. Radní se proto usnesli, aby si Václav Sahule přede všemi rychtáři klekl na zem a sám se plácal přes hubu. A tak se i stalo. Z příkazu pánů úředníků pak celá věc byla zaznamenána do obecní kroniky.

Rudolf Hacker (1859 – 1920)

Rudolf Hacker je označován jako lesmistr, lesní pěstitel, školkař a lesnický vynálezce. Narodil se u Tábora a po absolvování reálky navštěvoval lesnickou školu v Bělé pod Bezdězem. Po studiích působil v Kácově / Zderadinách a na dalších toskánských statcích. Od svých 18 let si vedl deník, kam si zapisoval a kreslil své poznámky. V roce 1903 odešel do výslužby a v Pouchově u Hradce Králové založil rozsáhlé lesní školky.

Hacker je označován za praktického výzkumníka z oboru obnovy lesa. Především se oceňují jeho zkušenosti jako lesního školkaře, pěstitel a ochranáře lesa a jeho myšlenky o poměru myslivosti a lesnictví. Zabýval se i kontrolou lesních semen. Napsal díla Praktické lesní účetnictví, Lesní hospodářská kniha, Poučení pro neodoborníky jak zakládati lesy, živé ploty, vrbovníky a remízy sázením sadby (vzhledem k cizím dřevinám psáno též pro odborníky).

Největší proslulosti dosáhly jeho vynálezy, a to zejména Hackerův školkovací stroj. Základní myšlenkou bylo zavěšovat sazenice volně do sázidel a zasadit je rázem v celých řadách do otevřené rýhy. Sestrojil také secí strojek pro školky a les a současně zkonstruoval secí prkénko k vytlačování vypouklých rýh. Hackerovy školkovací stroje se užívaly i v lesnictví jiných států. Kromě těchto skutečně vynálezů se dochovaly plány dalších zlepšovacích návrhů a projektů.

Architekt a stavitel Josef Král (1884 – 1959)

Architekt a stavitel Josef Král patří k stavitelům, kteří vtiskli Kácovu svébytný ráz, zejména pak Nové čtvrti a části Nádražní ulice. Výstavba této části Kácova byla již plánována ve formě ulic a byla určena k rezidenčnímu bydlení. V r. 1910 získal stavitelskou koncesi v Kutné Hoře, v roce 1914 se přestěhoval do Kolína a v r. 1918 přenesl svou koncesi do Kácova. V třicátých letech pak přesunul své podnikatelské aktivity do Radešovic u Říčan, zde stavěl například v roce 1934 pro obec se

tauraci, obnovoval rybník. Svou rozsáhlou vilu se zahradou v Kácově pronajal pro hostinskou živnost rodině Dušků. Po svém návratu z Radešovic zpět do Kácova a po ukončení pronájmu postavil rodině Dušků v Nádražní ulici ubytovací hostinec.

Po ukončení I. světové války vypukl v Kácově čilý stavební ruch. Stavební firmy zaměstnávaly místní stavební dělníky a řemeslníky. Umožnila to parcelace velkostatku a příznivé hospodářské poměry. Architekt a stavitel Josef Král postavil v Kácově nájemní dům, ve kterém je dnes pošta, spolu s architektem a stavitelem Karlem Tichým se podílel na výstavbě školy. Vedle toho postavil v Kácově i řadu rodinných domů. V Nádražní ulici pak vybudoval dvě hmotnostně nejvýznačnější vily – jednu pro lékaře Ladislava Jenčíka a jednu pro sebe. Vila pro lékaře Ladislava Jenčíka byla charakteristická tím, že vedle oddělené ordinace byla u plotu postavena na vyvýšené ploše obdélníková pergola s betonovým sloupovým, dnes z velké části demontovaná.

Obě rodinné vily dominují Nádražní ulici a jsou charakteristické širokým a prostorným vnitřním schodištěm, které prochází celým objektem. Mají rovněž složitou střechu zakončenou dominující věží. Fasády jsou okrášleny zdobnými prvky. Zahrady kolem domu byly projektovány jako okrasné. Na společenské postavení majitele upozorňoval již vstup do domu, kde byla vyčleněna místnost pro správce nebo domovníka. Kolem své vily nechal architekt a stavitel Josef Král zasadit v r. 1925 osm sazenic stříbrných smrků, které vyrostly v nádherné ztepilé a obdivované stromy. V roce 1996 poničil blesk dva z těchto stromů, v roce 2008 pak vichřice Emma zlikvidovala zbylé.

Stavitel Josef Král zemřel v roce 1959 a je pochován na kácovském hřbitově. Na domě, který postavil pro sebe a svou rodinu, je zasazena deska s jeho jménem. Architekt a stavitel Josef Král je uveden v Encyklopedii architektů, stavitelů, zedníků a kameníků v Čechách vydané nakladatelstvím Academia v r. 2004.

Milan Knobloch (*1921)

Akademický sochař Milan Knobloch je řazen mezi nejvýznačnější žáky zakladatele české medailérské školy Otakara Španiela. Vytvořil i řadu figurálních soch, portrétů, reliéfů, ale především na čtyři sta návrhů medailí a mincí. Jeho dílo dosáhlo mezinárodního uznání, busta A. Hrdličky je zařazena v expozici Národního muzea USA ve Washingtonu, medaile s portrétem W. Shakespeara byla reprodukována v Encyklopedii Britannica.

V roce 1991 vytvořil bronzovou bustu kácovského rodáka Jana Valeriána Jirsíka (* 1798, Kácov – +1883, České Budějovice). V roce 200 výročí Jirsíkova narození během oslav v Kácově daroval obci v r. 1998 model uvedené busty a sám s manželkou i Kácov navštívil. Zde vzpomínal na dobu, kdy se v mládí sám v městečku na břehu Sázavy rekreoval. Model busty byl umístěn v prostorách kácovské radnice.

Popis běžecké trasy 19 312 m

Závodníci vystartují z náměstí kněžny Toskánské v Kácově pokračují Nádrazní ulicí a po přeběhnutí ocelového mostu s dřevěnou podlázkou se ostře doprava napojí na modrou turistickou značku paralelně podél železniční tratě a po druhém kamenném mostě se vrátí zpět na náměstí. Zde se běžci opět představí divákům a teprve potom skutečně z městyse Kácova vyběhnou, a to boční silnicí vlevo podél hřbitova, u řeky podběhnou most pod tříproudovou hlavní silnicí a vystoupají nejprve pěšinou a poté záborem vyčleněným odstavným pruhem této hlavní silnice a nahoře se napojí na červenou turistickou značku. Ta je dovede (viz mapa) prakticky až k potůčku před jezem za chatovou osadou Mazourov. Potom, aniž by se tento potůček přeběhl, lesní cestou proti proudu potůčku do vesničky Kácovce asfaltkou vytrvalci vystoupají do Tichonic, od tichonického kostelíčka stále asfaltkou doleva do polí a v lesíčku se běžci opět z asfaltky ostře doprava napojí na lesem vedoucí červenou turistickou značku a prakticky po stejné cestě se vrací zpět. Po doběhnutí do městyse Kácova běžci na křižovatce zabočí doleva a již z úvodu známou trasou přes oba mosty na náměstí a na závěr běh završí seběhnutím do cíle, který je dole za pivovarem u kácovského jezu.

Prakticky celá trať po vyběhnutí z městyse probíhá jen přírodními lokalitami, trasa je dostatečně členitá a náročná, povrch – asfalt, lesní cesty, polní cesta.

Hlavní závod

Den: 27.08.2011

Délka hlavní tratě pro muže a ženy: 19,312 km

Povrch: silnice, terén

Čas prezentace: 9.15 – 10.15

Místo prezentace:

Kácov - zámecké nádvoří

Čas startu: 10.30

Místo startu:

Kácov – náměstí Kněžny Toskánské

Startovné: 100 Kč

Odměny: Pro 3 nejlepší v kategorii muži/ženy pro vítěze v kategorii dle věku, tombola

Počet startujících

v hlavním závodě v roce 2010 : 43

celkem včetně dětí a lidového běhu v roce 2010: 78

Mužský traťový rekord (r. 2009):

1:15:55 Jan Havelka

Ženský traťový rekord (r. 2009):

1:27:54 Petra Havlová

Lidový běh

Den: 27.08.2011

Délka hlavní tratě pro muže a ženy: 2,860 km

Povrch: silnice, terén

Čas prezentace: 9.15 – 10.15

Místo prezentace: Kácov – zámecké nádvoří

Čas startu: 10.30 . společně s hlavním závodem

Místo startu:

Kácov – náměstí Kněžny Toskánské

Startovné: zdarma

Dětský závod

Den: 27.08.2011

Délka : předškolní děti (100 m),

mladší školní děti do 10 let (280 m)

starší školní děti nad 10 let (560 m)

Povrch: silnice

Čas prezentace: 9.15 – 10.45

Místo prezentace:

Kácov – podskalí u pivovaru u kácovského jezu

Startovné: zdarma

www.kacovskymbh.eu
kontakt: tchytka@gmail.cz
text: Tomáš Chytka, František Procházka
foto: Jaroslav Petrášek
grafika: Eva Procházková

